

Vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
t.a.v. woordvoerders kinderopvang

Betreft: algemeen overleg van uw commissie op 22 maart 2018

20 maart 2018, Utrecht

Geachte woordvoerders,

Bij dezen vraagt de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang graag uw aandacht voor een aantal zaken die spelen in de branche, welke wellicht ter sprake zullen komen tijdens uw algemeen overleg met de staatssecretaris van aankomende donderdag. Mocht u naar aanleiding van onderstaande vragen hebben dan kunt u contact opnemen met ons.

Beroepskracht-kind-ratio (bkr)

De BMK acht het zeer wenselijk dat het onderzoek dat is uitgevoerd naar de betaalbaarheid van de maatregel van de nieuwe bkr wordt vervolmaakt. Zoals u in de eerder door u ontvangen gezamenlijke brief hebt kunnen lezen, bestaat een aantal, ook voor uw Kamer mogelijk zwaarwegende redenen om het door SEO uitgevoerde onderzoek niet als afgerond te beschouwen. Temeer omdat binnen de sector veel zorgen leven over de nieuwe bkr. Zorgen die wij als branchevereniging niet allemaal kunnen wegnemen. Het feit dat de resultaten van het onderzoek nog een praktijktoets missen en er bovendien een zorgwekkend hoge spreiding te zien is in de uitkomsten, versterken deze zorgen nog eens.

De BMK heeft tot dusver steeds meegewerkt aan een uitwerking van de nieuwe bkr die zou passen binnen de financiële ramingen. Intussen is echter bij ons de indruk ontstaan dat de opzet om binnen die ramingen te blijven zeer wel mogelijk niet zal slagen. Vanuit onze leden komt bovendien regelmatig de vraag hoe zeker de aangenomen positieve effecten van de bkr-maatregel zijn. Aangezien u allen regelmatig werkbezoeken aflegt in de sector, zal het u niet vreemd voorkomen dat er brede twijfel heerst bij kinderopvangorganisaties over de effectiviteit van de maatregel waar het gaat om het verhogen van de kwaliteit. De bkr-maatregel is duur; kinderopvangorganisaties vragen zich openlijk af of deze investering de meest effectieve alsook de beste manier is om de kwaliteit van kinderopvang te verbeteren. Is de nieuwe bkr het beste wat er voor dit geld te koop is?

Juist de breed levende zorg over de betaalbaarheid in combinatie met deze twijfel zorgt ervoor dat de maatregel op dit moment weinig draagvlak heeft in onze achterban. Als wij dit draagvlak willen vergroten, dan is zekerheid nodig over de kosten van de bkr, waarbij in

uitspraken daarover tevens rekening wordt gehouden met de praktijk en de spreiding van de uitkomsten die in deze praktijk te zien zullen zijn. Wij verwijzen u op dit punt korthedshalve naar onze gezamenlijke brief (19 maart, BMK, BK, SWN en BOinK).

Daarnaast gaan wij graag het gesprek met u aan over de vraag wat de meest effectieve manieren zijn om te investeren in de kwaliteit van kinderopvang.

Vaste-gezichtencriterium

Uit de Verzamelbrief van de staatssecretaris (d.d. 8 maart) vernamen wij dat de Beleidsregels werkwijze toezichthouder aangepast zullen worden om het toezicht op het vaste-gezichtencriterium (vgc) goed in de regelgeving te verankeren. De aanpassing heeft betrekking op onvoorziene omstandigheden. Hiermee is echter niet duidelijk hoe moet worden omgegaan met omstandigheden die te voorzien zijn – dat wil zeggen: waarvan men met zekerheid kan zeggen dat zij zullen voorkomen. Immers, ook bij omstandigheden die te voorzien zijn, zoals scholing, verlof, vakantie en langdurige ziekte, kan het zijn dat de vaste beroepskrachten niet aanwezig (kunnen) zijn. Juist doordat er in de kinderopvang veel parttime wordt gewerkt – vaak ook op verzoek van de medewerkers zelf – ontstaan er per definitie situaties waarbij geen van de vaste gezichten van het kind aanwezig is. In deze omstandigheden is in onze ogen dan ook nog altijd sprake van onduidelijkheid. In een eenvoudig schema dat onderaan deze brief is toegevoegd als bijlage wordt dit snel duidelijk.

De staatssecretaris heeft in haar schriftelijke reactie op de vragen van D66 ten tijde van de begrotingsbehandeling 2018 (december 2017) laten weten:

“Met het wijzigen van de vaste gezichteneis in alleen de norm voor baby’s veranderd: van drie naar twee vaste gezichten. In de toelichting bij de AMvB die tot 1 januari 2018 geldt, is opgenomen dat de toezichthouder met een aantal situaties van overmacht rekening kan houden. In de nieuwe AMvB, die op 1 januari 2018 ingaat, is deze opsomming niet opgenomen in de toelichting. Omdat de opsomming de suggestie van volledigheid wekt, terwijl er ook andere situaties denkbaar zijn waarin sprake is van overmacht. Met het laten vervallen van deze passage in de toelichting van de AMvB is nooit beoogd om overmacht situaties uit te sluiten bij het oordeel van de toezichthouder. De staatssecretaris gaat in overleg met de GGD GHOR om hier helderheid over te scheppen.”

De Verzamelbrief van 8 maart stelt nu echter: *“In dergelijke onvoorziene situaties kan de houder niet verweten worden dat hij niet voldoet aan de wettelijke eis (..) Hierbij wordt opgemerkt dat situaties van vakantieverlof, studieverlof en langer durende ziektes geen onvoorziene situaties zijn”*. Wij menen dat dit een andere conclusie is dan die van december 2017.

Het in beleidsregels vastleggen van de niet-verwijtbaarheid bij onvoorziene omstandigheden kan ertoe leiden dat de te voorzien omstandigheden wel **altijd** als verwijtbaar en dus als een onvoldoende gezien worden. Onze vraag is of dit nu echt de bedoeling is van de wetgever? Bovendien hebben kleine groepen waar per dag maar één pedagogisch medewerker werkzaam is, hier een onoplosbaar probleem.

Uiteraard delen wij volledig de visie dat kinderopvangorganisaties zich tot het uiterste moeten inspannen om zoveel mogelijk stabiliteit voor kinderen te bieden. De houder moet aantonen welke acties hij onderneemt om een zo groot mogelijke stabiliteit te realiseren.

Samenvatting inspectierapport / Inspectierapport in één oogopslag

Binnenkort zal gestart worden met het Inspectierapport in één oogopslag. De BMK juicht deze ontwikkeling toe, omdat het goed is als ouders in staat zijn snel en overzichtelijk te zien hoe de GGD heeft geoordeeld over een kinderopvanglocatie. Dat maakt het voor ouders makkelijker om zich een beeld te vormen van de kwaliteit van de geboden opvang, zonder dat zij daartoe een heel GGD-rapport hoeven te lezen. Dat is immers iets wat heel veel ouders niet doen.

Tegelijkertijd brengt de wijze waarop de staatssecretaris deze vereenvoudiging voor ouders vormgeeft een risico met zich mee. Het zal op het moment van de start van het Inspectierapport in één oogopslag namelijk niet mogelijk zijn voor ouders om via simpel doorkiezen ('doorklikken') te achterhalen waarom de GGD een onvoldoende heeft uitgedeeld aan een kinderopvanglocatie. Dat wil zeggen dat de ouders zien dat er een bepaald oordeel is gegeven, maar dat zij niet tevens snel en eenvoudig kunnen achterhalen wat er dan aan de hand is of is geweest op een locatie.

Door zowel de ouderorganisatie BOInK als door de verschillende branchepartijen is geweest op deze lacune. En hoewel de staatssecretaris u in haar brief laat weten dat zij de mogelijkheid om te kunnen doorklikken onderzoekt, betekent dit dat op korte termijn het risico bestaat dat eerder onduidelijkheid ontstaat voor ouders. Niet iedere berisping van de GGD houdt immers een ernstige schending van de regels in, maar ouders zullen wel direct gealarmeerd zijn wanneer blijkt dat de GGD een probleem heeft geconstateerd als niet duidelijk is welk probleem dit dan was.

Wij hebben dan ook steeds aangegeven dat we pas willen instemmen met het starten van het Inspectierapport in één oogopslag als op datzelfde moment ook de mogelijkheid om te kunnen doorklikken bestaat. In onze ogen voorkomt dit onnodige onrust.

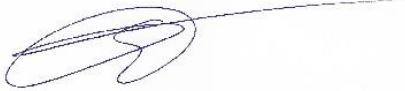
Peutervoorziening voor alle kinderen

Tot slot verwijzen wij u graag naar de brief Integrale peutervoorziening en Onderwijsachterstandenbeleid, afkomstig van de VNG, PO-Raad, BMK, BK, SWN en BOInK, welke uw Kamer (Cie. OCW) heeft bereikt op 9 februari 2018, en waarin de organisaties u informeren over hun gezamenlijk plan om te komen tot een inclusieve peutervoorziening voor alle peuters in Nederland. De BMK wenst nu deze brief ook onder de aandacht van juist uw commissie te brengen, aangezien het onderwerp voor u als woordvoerders kinderopvang van gelijk belang is.

Voor de BMK geldt: Kinderen moeten niet naar de opvang maar ze mogen wel. Allemaal.

Tot nader toelichting gaarne bereid,

Met vriendelijke groet,

Sharon Gesthuizen

Bijlage

Vaste-gezichtencriterium

Het weekschema van Jens, een baby van 6 maanden oud die vier dagen naar de opvang gaat. Anneke (A) en Marit (M) zijn de vaste gezichten van Jens. Zij werken allebei drie dagen. Als Jens er is zijn zij beiden of is één van de twee aanwezig. Tom werkt ook op de groep van Jens maar is niet één van zijn vaste gezichten.

Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
A	A	T	A	M Jens is thuis
T	M	M	T	T Jens is thuis